

Mat-alkmat gyakorlat, első évfolyam első félév

Második és harmadik alkalom (2003 szept. 22 – okt. 1.)

- Adjuk meg az $x^8 = \sqrt{3} - i$, $x^6 = 1 + i$, $x^n = -1$ egyenletek összes megoldását.
  - Mivel egyenlő $\binom{2003}{0} + \binom{2003}{4} + \binom{2003}{8} + \binom{2003}{12} + \dots$?
  - Fejezzük ki $\cos x$ és $\sin x$ segítségével $\sin 7x$ -et.
  - *. Hozzuk zárt alakra a $\sin x + \sin 2x + \dots + \sin nx$ összeget.
-
- Tekintsük az $1, -1, i, 1 + i, (1 + i)/\sqrt{2}, \cos(\sqrt{2}\pi) + i \sin(\sqrt{2}\pi), \cos(336^\circ) + i \sin(336^\circ)$ számokat. Mennyi ezek rendje? Melyek egységgyökök? Mely n -ekre lesznek ezek a számok n -edik egységgyökök? És primitív n -edik egységgyökök?
  - Ha ε rendje osztható négyvel, mi lesz $-\varepsilon$ rendje?
  - Ha ε primitív 512-edik egységgyök, mennyi lehet $o(-i\varepsilon)$?
  - Mutassuk meg, hogy ha $n > 0$ egész, $\varepsilon \in \mathbb{C}$, és $\varepsilon^n = i$, akkor $4 \mid o(\varepsilon) \neq \infty$.
  - Mutassuk meg, hogy ha n páratlan pozitív egész, akkor a $2n$ -edik primitív egységgyökök épp az n -edik primitív egységgyökök ellentettjei. (Először kis n számokra ellenőrizzük).
  - Szorozzuk össze a hatodik egységgyököket a negyedik egységgyökökkel az összes lehetséges módon. Hány különböző számot kapunk?
  - Legyenek m és n pozitív egészek.
    - Hány közös gyöke van az $x^n = 1$ és $x^m = 1$ egyenleteknek?
    - Igazoljuk, hogy egy n -edik és egy m -edik egységgyök szorzata nm -edik egységgyök.
    - Mutassuk meg, hogy egy n -edik és egy m -edik primitív egységgyök szorzata akkor és csak akkor nm -edik primitív egységgyök, ha m és n relatív prímelek.
  - Számítsuk ki az n -edik egységgyökök összegét, szorzatát és négyzetösszegét.
  - Határozzuk meg a primitív tizenkettedik egységgyökök összegét és szorzatát.
  - Mutassuk meg, hogy a z_1, z_2, z_3, z_4 páronként különböző komplex számok akkor és csak akkor vannak egy körön vagy egyenesen, ha kettősviszonyuk, azaz a $(z_1 z_2 z_3 z_4) = \frac{z_3 - z_1}{z_3 - z_2} \bigg/ \frac{z_4 - z_1}{z_4 - z_2}$ kifejezés valós szám.
  - Igazoljuk komplex számok felhasználásával Ptolemaiosz tételét: ha egy négyszög oldalainak hossza rendre a, b, c, d , átlóinak hossza pedig e és f , akkor $ac + bd \geq ef$, és egyenlőség akkor és csak akkor áll, ha a négyszög húrnégyszög.
-
- Egy 8×8 -as sakktáblából kitörjük az egyik átló két végpontján lévő két sarokkockát. Lefedhető-e a kapott alakzat 2×1 -es dominókkal (egyretűen és hézagmentesen)?
  - Igazoljuk, hogy egy 100×100 -as sakktábla nem fedhető le 8×1 -es dominókkal. Általánosítsuk a feladatot más méretű sakktáblára és dominókra.
  - Egy tábla csokoládét, amely három vízszintes és nyolc függőleges osztással 9×4 kis téglalapra van osztva, szét akarunk tördelni a kis téglalapokra (minden törésnél egy osztás mentén egy darabot törünk ketté). Hány törésre van legalább szükség? Mi a jó stratégia?